

# รายงานการสอบสวนโรคผู้ป่วยยืนยันไข้หวัดนกเสียชีวิต จังหวัดพิจิตร

การสอบสวนทางระบาดวิทยา

รายงานของปี พ.ศ. 2549

(Case Investigation of first Confirmed Avian Influenza Death 2006, Phichit Province, Thailand)

## ความเป็นมา

เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2549 สำนักงานวิทยา ได้รับแจ้งจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร ว่ามีผู้ป่วยสงสัยไข้หวัดนก 1 ราย ได้ส่งทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ออกไปดำเนินการสอบสวนโรค ร่วมกับทีม SRRT ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร และสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 8 จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อยืนยันการวินิจฉัย ค้นหาแหล่งโรค และมาตรการควบคุมป้องกันการแพร่ระบาดของโรคในพื้นที่ ตั้งแต่วันที่ 25 กรกฎาคม จนถึงวันที่ 27 กรกฎาคม 2549 มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

## ผลการสอบสวน

ผู้ป่วย เป็นชายไทย อายุ 17 ปี ได้ประวัติว่าเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2549 ใกล้เคียงบ้านของผู้ป่วยตาย 10 ตัว ผู้ป่วยใช้มือเปล่าจับซากไก่ไปฝัง หลังจากนั้นเริ่มมีอาการป่วยดังนี้

- วันที่ 15 กรกฎาคม 2549 มีอาการไข้ ไอ เข้ารับการรักษาที่คลินิก
- วันที่ 18 กรกฎาคม 2549 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลทับคล้อ จังหวัดพิจิตร ได้รับการตรวจพบว่า มีไข้สูง (38.8 องศาเซลเซียส) ไอ ปวดศีรษะ ผลตรวจนับเม็ดเลือด (CBC) พบ Hct 47.4%, WBC 6,600 cell/mm<sup>3</sup>, Neutrophil 68%, Lymphocyte 31%, Platelet 166,000 cell/mm<sup>3</sup> ผลการถ่ายภาพรังสีทรวงอก ปอดปกติ ทำการตรวจหาเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ด้วยวิธี Rapid test ให้ผลลบ และส่งตรวจหาสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ด้วยวิธี PCR ให้ผลลบเช่นกัน (แต่ทราบภายหลังพบว่า คุณภาพตัวอย่างไม่ดี)

- วันที่ 20 กรกฎาคม 2549 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลทับคล้ออีกครั้ง ด้วยอาการไข้สูง 38.7 องศาเซลเซียส ปวดศีรษะ แพทย์ให้นอนโรงพยาบาล ตรวจเลือดพบ WBC 3,100 cell/mm<sup>3</sup>, Hct 44.7 %, Platelet 93,000 cell/mm<sup>3</sup> แพทย์วินิจฉัย Viral Infection วันที่ 22 กรกฎาคม 2549 มีอาการหายใจหอบเหนื่อย ได้ส่งเข้ารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลพิจิตร ผลการถ่ายภาพรังสีทรวงอก พบปอดมี Bilateral infiltration ผู้ป่วยมีอาการไอเป็นเลือด วันที่ 24 กรกฎาคม 2549 เวลาประมาณ 17.20 น. มีเกร็ง ได้รับการรักษาแล้วยังไม่ดีขึ้น และเสียชีวิตเมื่อเวลาประมาณ 19.10 น. ได้ทำการเก็บตัวอย่างเสมหะจากปอดส่งตรวจหาเชื้อไวรัสไข้หวัดนกอีกครั้ง ที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผลการตรวจด้วยวิธี RT-PCR และ Real time PCR พบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสไข้หวัดนก

- การติดตามผู้สัมผัสกับผู้ป่วยรายนี้ จนปัจจุบัน พบว่า มีผู้สัมผัสในครอบครัวรวม 3 คน คือ บิดา มารดา และยายผู้ป่วยที่ได้ดูแลผู้ป่วยขณะป่วย ทุกคนยังปกติดีไม่มีไข้ บุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลทับคล้อ และโรงพยาบาลพิจิตร จำนวน 15 คน และ 22 คน ตามลำดับ ไม่มีอาการไข้เช่นกัน

จากการสำรวจสภาพแวดล้อม พบว่า หมู่บ้านที่ผู้ป่วยอาศัยอยู่ มี 124 หลังคาเรือน ประชากร 472 คน ครัวเรือนที่เลี้ยงไก่ 50 หลัง จำนวนไก่ทั้งสิ้น 2,488 ตัว มีรายงานไก่ตายในทุกหลังคาเรือน รวม 2,455 ตัว ครัวเรือนที่เลี้ยงเป็ด 2 หลัง จำนวน 118 ตัว ตายไป 10 ตัว สัมภาษณ์ผู้ที่มิใช่ในหมู่บ้าน จำนวน 9 ราย ในจำนวนนี้มีประวัติสัมผัสสัตว์ปีกเพียง 2 ราย เป็นเด็กอายุ 9 ปี (อุณหภูมิกาย 40 องศาเซลเซียส) และเด็ก 5 ปี (อุณหภูมิกาย 38.3 องศา

เซลล์) ซึ่งได้เก็บตัวอย่างสิ่งคัดหลั่งทั้ง 9 ราย ส่งตรวจหาเชื้อไวรัสไข้หวัดนก ที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผลการตรวจ พบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด A จำนวน 8 ราย จำแนกเป็นสายพันธุ์ H1 จำนวน 6 ราย และสายพันธุ์ที่ไม่ใช่ H5 (Non-reactive for H5) อีก 2 ราย ทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร ได้ทำการเฝ้าระวังผู้ป่วยรายใหม่อย่างเข้มแข็ง ไม่พบการติดต่อจากคนสู่คน เกิดขึ้นในกรณีนี้

### คณะผู้สอบสวน

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทับคล้อ

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 8 นครสวรรค์

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) สำนักระบาดวิทยา

## รายงานการสอบสวนโรคผู้ป่วยยืนยันไข้หวัดนก จังหวัดอุทัยธานี

การสอบสวนทางระบาดวิทยา

รายที่ 2 ของปี พ.ศ. 2549

(Case Investigation of second Confirmed Avian Influenza 2006, Uthai Thani Province, Thailand)

### ความเป็นมา

เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2549 สำนักระบาดวิทยา ได้รับรายงานมีผู้ป่วยสงสัยไข้หวัดนกเสียชีวิตที่จังหวัดอุทัยธานี จึงส่งทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ไปดำเนินการสอบสวนโรคร่วมกับทีม SRRT จากสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 8 จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอสว่างอารมณ์ ในวันที่ 5 สิงหาคม 2549 เพื่อยืนยันการวินิจฉัย ค้นหาวิธีการถ่ายทอดโรค และกำหนดมาตรการป้องกันควบคุมโรค

### ผลการสอบสวน

ผู้เสียชีวิต เพศชาย อายุ 27 ปี อาศัยอยู่กับภรรยา ที่หมู่ 20 บ้านทุ่งพัฒนา ตำบลไผ่เขียว อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี อาชีพรับจ้างพ่นสารเคมีการเกษตรมา 2 ปี เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2549 ด้วยอาการปวดศีรษะ ซ้อयरับประทานเอง อาการไม่ทุเลา เข้ารับการรักษาที่สถานีอนามัยบ้านคลองข่อย ในวันที่ 26 กรกฎาคม 2549 ได้รับการวินิจฉัยเป็น Vertigo รับประทานยาไปรับประทานที่บ้าน วันที่ 27 กรกฎาคม 2549 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลสว่างอารมณ์ ด้วยอาการปวดศีรษะ ปวดเมื่อย เจ็บหน้าอก ให้ประวัติสัมผัสไก่ตาย ผลการตรวจหาเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่เบื้องต้นด้วยชุดทดสอบ เป็นลบ ภาพถ่ายรังสีทรวงอก ปอดปกติ ผลการตรวจนับเม็ดเลือดอยู่ในเกณฑ์ปกติ แพทย์ได้นัดมาติดตามอาการทุกวัน ซึ่งผู้ป่วยได้ไปตามนัดในช่วงเช้าทุกวันเช่นกัน อาการทั่วไปไม่เปลี่ยนแปลง ต่อมาวันที่ 30 กรกฎาคม 2549 เวลา 21.00 น. เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลสว่างอารมณ์อีกครั้ง ด้วยอาการแน่นหน้าอก คลื่นไส้ อาเจียน มีไข้สูง แพทย์รับไว้พักรักษาที่โรงพยาบาล ภาพถ่ายรังสีทรวงอก พบมีฝ้าขาวที่ปอดขวา (RLL Infiltration) วินิจฉัยเป็น Pneumonia มีอาการแน่นหน้าอก หายใจไม่สะดวก ส่งเข้ารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลอุทัยธานี เวลาประมาณ 02.10 น. วันที่ 31 กรกฎาคม 2549 แพทย์ทำการตรวจหาเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่